

Реформи професійної підготовки вчителів англійської мови в Польщі

Значне зацікавлення навчанням західноєвропейських мов, нагальна потреба у компетентних вчителях англійської мови, функціонування за умов централізованого підходу, вузька професіоналізація у ВНЗ, необхідність розв'язання актуальних проблем підготовки вчителя-мовника, підвищення його кваліфікації у широкому розумінні європейського контексту викликали необхідність реформування професійної підготовки вчителів англійської мови в країнах Європейського Союзу початку 90-х років ХХ століття.

Не була осторонь цих процесів і Республіка Польща, у якій управлінці, науковці й учителі-практики зайнялися дослідженням цих проблем на теоретичному рівні і визначенням можливості впровадження реформ галузі практичної підготовки вчителя англійської мови.

Цікавими в цьому контексті є наукові доробки польських учених: Ф. Груші, Е. Завадзької, Г. Кв'ятковської, Г. Коморовської та інших. Ми базуємося на їхніх ідеях, реалізовуючи основне завдання нашого дослідження, яким є висвітлення основних реформ у галузі підготовки вчителів англійської мови в Польщі. Звичайно, не можна розглядати ці процесі відокремлено від загальних тенденцій реформування освітньої галузі в Європі в цілому і в Польщі зокрема.

Першим об'єктом реформ в освіті була вища школа, в стінах якої реалізується професійна підготовка вчителя англійської мови. Новий польський законодавчий комплекс базувався на «трьох китах» реформування:

1. Автономія університетів та інших ВНЗ, яка надає їм можливості для самоуправління, незалежність від держави, значне розширення прав факультетів та відділів.
2. Гарантування особистих академічних свобод викладачів ВНЗ, підтверджене законодавчо.
3. Децентралізація управління діяльністю ВНЗ у Польщі шляхом запровадження системи, яка передбачає вплив засобом фінансування і кадрової політики на засадах справедливої конкуренції [1].

У річищі положень реформи 1990 року в Польщі була створена мережа з майже 80 педагогічних колегіумів для підготовки вчителів іноземних мов у всій країні [3]. Створення нових трирічних освітніх інституцій завдяки підтримці Міністерства освіти та спорту Республіки Польща безпосередньо вплинуло на розвиток професійної підготовки вчителя англійської мови в країні і сприяло розв'язанню складних сучасних проблем з урахуванням європейського освітнього виміру. Підготовка вчителів англійської мови у таких колегіумах має переважно фахово-методичний характер та надає найнеобхідніші компетенції для роботи в базовій школі. Програма підготовки

включає підбір таких дисциплін, які б задовольняли професійні потреби майбутнього вчителя англійської мови.

Згідно з нею, основними позиціями є такі:

1. Загальна кількість годин навчальної програми в трирічних закладах - 2160-2340.
2. У професійній підготовці вчителя англійської мови на практичний курс англійської мови, граматику, методику, психологію, педагогіку, педагогічну практику в школі відводиться 70% навчального часу. З них 45% відводять на практичне вивчення англійської мови, а 25% – на методику.
3. Дисципліни академічного спрямування: література, лінгвістика, культурознавство займають 20% часу підготовки англійськомовних фахівців.
4. Вивчення другої іноземної мови як факультативного предмету повинно становити 5% годин [2; 3].

Крім того, головним аспектом програми у підготовці вчителя англійської мови в стінах вищого педагогічного закладу є формування у студентів-філологів відповідних рис особистості та професійної компетентності. Важливим документом, що засвідчив реальну, а не декларовану реформу професійної підготовки вчителів англійської мови, є *«Стандарти підготовки вчителів іноземних мов»*, які ввійшли в дію у 2004 році.

Отже, з метою реформування підготовки вчителів англійської мови, польські освітяни і науковці наблизили її до стандартів європейського освітнього простору, а також оновили її зміст для якісної підготовки майбутнього вчителя-мовника.

Література

1. Василюк А. В. Вища освіта Польщі: структура, управління, фінансування, підготовка кадрів // Освіта і управління. – 1998. - № 2. – С.154-162.
2. Komorowska H. Kształcenie nauczycieli języków obcych w Polsce - osiągnięcia i trudności. Białystok, 1999. - s.81.
3. Zawadzka E. Nauczyciele języków obcych w dobie przemian. Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2004. - 343s.